

Dokumentu izsniegšana - Slovākija

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesin tika atjaunināta oriģinālvalodas [sk](#) versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējušies.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās: [en](#).

SATURS

- 1 Ko praksē nozīmē juridiskais termins “dokumentu izsniegšana” ? Kāpēc pastāv īpaši noteikumi attiecībā uz rakstisku dokumentu izsniegšanu?
- 2 Kādi dokumenti ir formāli jāizsniedz?
- 3 Kas ir atbildīgs par dokumentu izsniegšanu?
- 4 Adrešu noskaidrošana
 - 4.1 Vai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 13. novembra Regulu (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komercietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs pieprasījuma saņēmēja iestāde šajā dalībvalstī pēc savas iniciatīvas cenšas noskaidrot adresātu, kam ir jāizsniedz dokumenti, atrašanās vietu, ja adresāts vairs nedzīvo adresē, kas zināma pieprasītājam iestādei?
 - 4.2 Vai ārvalstu tiesu iestādēm un/vai tiesvedības pusēm ir piekļuve reģistriem vai pakalpojumiem šajā dalībvalstī, kas ļauj noskaidrot personas pašreizējo adresi? Ja jā, tad kādi reģistri vai pakalpojumi ir pieejami un kādas procedūras jāievēro? Kāda maksa, ja tāda ir, būtu jāmaksā?
 - 4.3 Kā iestādes šajā dalībvalstī nodarbojas ar lūgumiem, kas nosūtīti saskaņā ar Padomes 2001. gada 28. maija Regulu (EK) Nr. 1206/2001 par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietās, kuru mērķis ir atklāt personas pašreizējo adresi?
- 5 Kādā veidā parasti tiek izsniegts dokuments? Vai pastāv alternatīvas metodes, ko var izmantot (citas metodes, kas nav 6. punktā minētā alternatīvā izsniegšana)?
- 6 Vai civilajā tiesvedībā ir pieļaujama elektroniska dokumentu izsniegšana (tiesas vai ārpustiesas dokumentu izsniegšana, izmantojot attālinātas elektroniskās saziņas līdzekļus, piemēram, e-pastu, drošas interneta lietotnes, faksu, īsziņas utt.)? Ja jā, kāda veida tiesvedībā šāda metode ir paredzēta? Vai ir kādi ierobežojumi šādas dokumentu izsniegšanas metodes izmantojamībai/pieejamībai, atkarībā no tā, kas ir adresāts (juridiskas profesijas pārstāvis, juridiska persona, uzņēmums vai cita veida uzņēmējs utt.)?
- 7 “Alternatīvā” izsniegšana
 - 7.1 Vai šīs dalībvalsts tiesību aktos ir paredzētas citas izsniegšanas metodes gadījumos, kad nav bijis iespējams izsniegt dokumentus adresātam (piemēram, paziņojums uz mājas adresi, tiesu izpildītājam, izmantojot pasta pakalpojumus vai publicējot sludinājumu)?
 - 7.2 Ja tiek izmantotas citas metodes, kad tiek uzskatīts, ka dokumenti ir izsniegti?
 - 7.3 Ja alternatīva izsniegšanas metode nozīmē, ka dokumentus var nodot glabāšanā konkrētā vietā (piemēram, pastā), kā adresātu informē par to, ka dokumenti ir nodoti glabāšanā?
 - 7.4 Ja adresāts atsakās pieņemt dokumentu, kādas tam var būt sekas? Vai uzskata, ka dokumenti ir tiešām izsniegti, ja atteikums nebija likumīgs?
- 8 Izsniegšana, izmantojot pasta pakalpojumus, no ārvalstīm (Dokumentu izsniegšanas regulas 14. pants)
 - 8.1 Ja pasta pakalpojumu sniedzējs izsniedz dokumentu, kas no ārvalstīm nosūtīts adresātam šajā dalībvalstī, situācijā, kad ir nepieciešams saņemšanas apstiprinājums (Dokumentu izsniegšanas regulas 14. pants), vai pasta pakalpojumu sniedzējs piegādā dokumentu tikai adresātam, vai tas saskaņā ar valsts noteikumiem par pasta sūtījumu piegādi var piegādāt dokumentu arī citai personai tajā pašā adresē?

- 8.2 Ņemot vērā šīs dalībvalsts noteikumus par pasta sūtījumu piegādi, kā notiek dokumentu izsniegšana no ārvalstīm saskaņā ar 14. pantu Dokumentu izsniegšanas regulā Nr. 1393/2007, ja piegādes adresē nebija sastopams nedz adresāts, nedz arī kāda cita persona, kas ir pilnvarota saņemt piegādi (ja tas ir iespējams saskaņā ar valsts tiesību aktiem par pasta sūtījumu piegādi, sk. iepriekš)?
- 8.3 Vai pasta nogaida konkrētu laika posmu, kurā var saņemt dokumentus, pirms tos nosūta atpakaļ kā nepiegādātus? Ja atbilde ir "jā", kā adresātu informē par to, ka pasta iestādē ir pasta sūtījums, ko viņš var saņemt?
- 9 Vai pastāv kāds rakstisks apliecinājums par to, ka dokuments ir izsniegts?
- 10 Kas notiek gadījumos, kad kaut kādu iemeslu dēļ adresāts nesaņem dokumentus vai dokumenti nav izsniegti likumā noteiktajā kārtībā (piemēram, dokumenti tiek izsniegti trešai personai)? Vai, neskatoties uz to, dokumentu izsniegšana būs spēkā (piemēram, vai var tikt novērstas likuma normu neievērošanas sekas), vai dokumentu izsniegšana ir jāizdara no jauna?
- 11 Vai personai ir jāmaksā par dokumentu izsniegšanu? Ja jā, tad cik?

1 Ko praksē nozīmē juridiskais termins "dokumentu izsniegšana" ? Kāpēc pastāv īpaši noteikumi attiecībā uz rakstisku dokumentu izsniegšanu?

Dokumentu izsniegšana

Saskaņā ar tiesu prakses interpretāciju ar "dokumentu izsniegšanu" saprot procesuālu darbību, ko veic tiesa, lai informētu tiesvedībā iesaistītu pusi vai trešo personu, kuras sadarbība nepieciešama tiesvedībā, par šādas tiesvedības norisi. Pušu pilnīga un efektīva informēšana par procesa norisi ir būtisks priekšnosacījums, lai pienācīgi veiktu un noslēgtu tiesvedību – tiesa var rīkoties un pieņemt lēmumus tikai ar nosacījumu, ka pusēm ir izsniegti visi dokumenti, kuru saņemšana un pārzināšana ir priekšnosacījums nākamās procesuālās darbības veikšanai, pieteikumam par tiesiskās aizsardzības līdzekli, procesuālai aizstāvībai vai aizsardzībai un citām darbībām, kas ir pieļaujamas tikai likumā vai tiesas noteiktā termiņā. Īpaši tiesas nolēmuma pēc būtības izsniegšana ir svarīgs priekšnosacījums, lai galīgi noslēgtu lietu un izpildītu tiesas nolēmumu. Ir svarīgi saprast, ka Likuma Nr. 99/ 1963 45. pantā *et seq.*, Civilprocesa likumā (*Zákon č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok*) noteikti tikai (tiesas) dokumentu izsniegšanas procesuālie aspekti; dokumenta izsniegšanu saskaņā ar materiālajām tiesībām, t.i. tostarp gribas izpaušmi dokumenta formā regulē Likuma Nr. 40/1964 45. pants, Civillikums (*Zákon č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník*). Pastāv būtiska atšķirība starp izsniegšanu saskaņā ar materiālajiem un procesuālajiem noteikumiem, īpaši attiecībā uz izsniegšanas spēkā esamību, izsniegšanas procesa pabeigšanu un tiesisko seku iestāšanos.

Īpaši noteikumi attiecībā uz dokumentu izsniegšanu

Civilprocesa likumā ietverti īpašo noteikumu attiecībā uz dokumentu izsniegšanu mērķis ir mēģināt ar tiesību akta palīdzību uzturēt līdzekļu vienlīdzības un sacensības principu sistēmu tiesvedībā. Tiesvedībā neviens nedrīkst būt neizdevīgākā situācijā, un katra puse ir vienlīdzīgi jāinformē par tiesvedības procesa norisi. Pusēm ir jānodrošina iespēja īstenot nepieciešamo sadarbību procesā un iepazīties ar otras puses apgalvojumiem un pierādījumiem, visām tiesas procesuālajām darbībām saistībā ar procesu un lietas būtību. Līdzekļu vienlīdzības princips un sacensības princips ir būtisks un noteicošs elements tiesībās uz taisnīgu tiesu, kas Slovērijas Republikā ir konstitucionālas tiesības (*Konstitūcijas vai Ústava Slovenskej republiky* 46.-48. pants), pamatojoties uz Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. pantu.

2 Kādi dokumenti ir formāli jāizsniedz?

Plašā izpratnē visa dokumentu izsniegšana, kas veikta saskaņā ar Civilprocesa likumu, var tikt uzskatīta par oficiālu izsniegšanu, t. i. (1) parastā izsniegšana (46. pants), (2) personiska izsniegšana (47. pants) un (3) izsniegšana, izvietojot uz tiesas ziņojumu dēļa (47.a pants). Šaurākā izpratnē formāla vai oficiāla izsniegšana attiecas tikai uz tiesas dokumentu personisku izsniegšanu.

Tiesa izmanto procedūru, kas noteikta parastai dokumentu izsniegšanai, attiecībā to likumā nav prasīta personiska izsniegšana.

Tiesa izmanto kvalificētu izsniegšanas metodi (t.i. personisku izsniegšanu), ja to nosaka attiecīgās Civilprocesa likuma normas vai ja tiesa, ņemot vērā konkrētos apstākļus, pieprasa šīs metodes izmantošanu - tipisks piemērs būt rakstveida pavēste par ierašanos uz tiesas sēdi, attiecībā uz ko likumā nav noteikta obligāta personiska izsniegšana, bet tiesnesis parasti pieprasa šādu izsniegšanas formu. Saskaņā ar likumu personiska izsniegšana tiek prasīta attiecībā uz informāciju par iespēju pieprasīt

dokumentu izsniegšanu alternatīvā adresē (49. panta 5. daļa), ierosinājumu par procesa uzsākšanu un tā pielikumiem (79. panta 4. daļa, 114. panta 2. daļa), rīkojumu par procesa uzsākšanu pēc tiesas iniciatīvas (81. panta 3. daļa), grozījumu ierosinājumu (95. panta 1. daļa), rīkojumu par atbildētāja pienākumu sniegt komentārus par ierosinājumu (114. panta 4. daļa), spriedumu (158. panta 2. daļa), rīkojumu par maksājumu, kas izsniegts atbildētājam (173. panta 1. daļa), Eiropas rīkojumu par maksājumu, kas izsniegts atbildētājam (174. a panta 2. daļa), rīkojumu par prasības apmierināšanu, kas izsniegts atbildētājam 174. b panta 4. daļa, 173. pants), rīkojumu par rēķina vai vekseļa (čeka) apmaksu, kas izsniegts atbildētājam (175. panta 1. daļa), noteiktiem rīkojumiem testamenta apstiprināšanas procesā (175. a panta 3. daļa), informāciju par atteikšanās no mantojuma (175. i panta 2. daļa), rīkojumu procesā par drošu glabāšanu (185. a panta 3. daļa), rīkojumu procesā par parāda instrumentu dzēšanu (185. j panta 2. daļa), rīkojumu par nolēmuma izpildi, apķīlājot ienākumus (282. panta 2. daļa, 294. panta 3. daļa), rīkojumu par nolēmuma izpildi, izdodot rīkojumu par maksājumu no bankas konta, un paziņojumu par šī rīkojuma galīgo raksturu, kas izsniegts bankai (306. pants, 307. panta 1. daļa), un rīkojumu par nolēmuma izpildi, izmantojot trešās personas prasību segt parādu (313. panta 2. daļa).

Tiesa izmanto izsniegšanu, izvietojot informāciju uz sava ziņojuma dēļa, ja tas noteikts likumā un tiesai nav zināmas tiesvedībā iesaistītās puses vai to atrašanās vieta.

3 Kas ir atbildīgs par dokumentu izsniegšanu?

Iestāde, kas atbildīga par tiesas dokumentu izsniegšanu, ir tiesa, un tā tiesas dokumentus izsniedz galvenokārt pati (vai nu tieši tiesas sēdē, vai izmantojot tiesas amatpersonas) vai pa pastu. Taču likumā tiesai atļauts arī izsniegt dokumentus, izmantojot tiesu izpildītāju, pašvaldības iestādi, attiecīgo policijas nodaļu (*Policajný zbor*) un situācijās, kas paredzētas attiecīgajā regulējumā, Slovērijas Republikas Tieslietu ministriju (*Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) (attiecībā uz personām, kam ir diplomātiskās priekšrocības un imunitāte, vai citām personām, kas atrodas šo personu uzturēšanās vietā vai kurām dokumenti jāizsniedz ēkās vai telpās, kuras aizsargā diplomātiskā imunitāte; ministriju izmanto arī dokumentu izsniegšanai citā valstī, ja starptautiskā konvencijā, divpusējā nolīgumā par tiesisko palīdzību vai Padomes (CE) regula nav noteikts cits tiesiskais regulējums).

Izsniegšanu personām, kas izcieš cietumsodu vai atrodas apcietinājumā, veic soda un aizturēšanas iestādes, kur šīs personas ievietotas. Izsniegšanu personām, kas atrodas profilaktiskās medicīniskās aprūpes iestādēs, un personām, kas ievietotas medicīniskās iestādēs, veic attiecīgās medicīniskās iestādes vadība; to pašu procedūru *mutatis mutandis* izmanto attiecībā uz jauniešu kopmītni un citu jauniešu mitekļu iedzīvotājiem. Dokumentus Slovērijas Republikas bruņotajos spēkos dienošām personām, kas izpilda ārkārtas dienestu, un profesionālajiem karavīriem, kas atrodas valsts dienestā, var izsniegt šo personu daļu komandieri. Dokumentus bruņotajos spēkos dienošām personām, kas neuzturas ēkās, kas pieder bruņotajiem spēkiem, izsniedz tieši.

4 Adreses noskaidrošana

4.1 Vai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 13. novembra Regulu (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpus tiesas civillietu vai komercietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs pieprasījuma saņēmēja iestāde šajā dalībvalstī pēc savas iniciatīvas cenšas noskaidrot adresāta, kam ir jāizsniedz dokumenti, atrašanās vietu, ja adresāts vairs nedzīvo adresē, kas zināma pieprasītājam iestādei?

Šādos gadījumos Slovērijas tiesas vienmēr aktīvi mēģina noteikt adresāta pašreizējo atrašanās vietu, pirmkārt, meklējot Slovērijas Republikas Iedzīvotāju reģistrā (*Register obyvateľov Slovenskej republiky*), kas ir elektroniski savienots ar tiesu informācijas sistēmu. Tiesa var nekavējoties noteikt pastāvīgo vai pagaidu dzīvesvietu, kas norādīta šajā reģistrā (ja šāda adrese pastāv). Arī Sociālās apdrošināšanas aģentūra (*Sociálna poisťovňa*) elektroniski sadarbojas ar Slovērijas tiesām ar tiesu reģistra starpniecību, un tiesa var pieprasīt informāciju, kas reģistrēta Sociālās apdrošināšanas aģentūrā, īpaši procesa puses adresi, kas norādīta Sociālās apdrošināšanas aģentūrā, un puses pašreizējā vai bijušā darba devēja vārdu (ar kura starpniecību dažos gadījumos var noteikt personas pašreizējo atrašanās vietu, vai arī – ja to pieļauj lietas apstākļi – dokumentu var izsniegt tieši darba vietā). Ja saskaņā ar likumu tas ir atļauts, tiesa var lūgt pašvaldības iestāžu, vietējo valsts pārvaldes iestāžu, policijas un citu valsts iestāžu un juridisko personu, un fizisko personu, kam ir komercdarbības licences, sadarbību, lai noteiktu procesa puses (adresāta) pašreizējo atrašanās vietu. Ja iespējams, tiesa aptaujā arī citas personas (piem., radniekus), kas varētu zināt adresāta atrašanās vietu.

4.2 Vai ārvalstu tiesu iestādēm un/vai tiesvedības pusēm ir piekļuve reģistriem vai pakalpojumiem šajā dalībvalstī, kas ļauj noskaidrot personas pašreizējo adresi? Ja jā, tad kādi reģistri vai pakalpojumi ir pieejami un kādas procedūras jāievēro? Kāda maksa, ja tāda ir, būtu jāmaksā?

Kā norādīts iepriekš, caur tiesas reģistru Slovērijas tiesām ir tieša piekļuve datiem, kas norādīti Slovērijas Republikas Iedzīvotāju reģistrā. Tiesvedības procesa pusēm ir iespēja pieprasīt datus no Slovērijas Republikas Iedzīvotāju reģistra (apstiprinājuma vai rakstiska paziņojuma par personas atrašanās vietu izdošanu), samaksājot administrācijas nodevu piecu eiro apmērā.

4.3 Kā iestādes šajā dalībvalstī nodarbojas ar lūgumiem, kas nosūtīti saskaņā ar Padomes 2001. gada 28. maija Regulu (EK) Nr. 1206/2001 par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietās, kuru mērķis ir atklāt personas pašreizējo adresi?

Saskaņā ar Slovēķijas Republikas Tieslietu ministrijai pieejamo informāciju Slovēķijas tiesas parasti pieņem šādu lūgumu un veic darbības, lai noteiktu šādas personas pašreizējo adresi un tādējādi izpildītu lūgumu. Šajā sakarā tās izmanto iepriekšējos punktus aprakstītās procedūras.

5 Kādā veidā parasti tiek izsniegts dokuments? Vai pastāv alternatīvas metodes, ko var izmantot (citas metodes, kas nav 6. punktā minētā alternatīvā izsniegšana)?

Kā norādīts 3. punktā, tiesa galvenokārt izsniedz dokumentus pati vai pa pastu, taču likumā paredzēts, ka tiesa var arī izsniegt dokumentus, izmantojot tiesu izpildītāju, pašvaldības iestādi, attiecīgo policijas nodaļu vai Tieslietu ministriju. Izsniegšanu personām, kas atrodas iestādēs, var veikt šīs iestādes, bet izsniegšanu, ko veic komandieri, izmanto attiecībā uz bruņotajos spēkos dienotajām personām vai profesionāliem karavīriem.

Tiesa pieņem lēmumu par dokumentu izsniegšanas procedūru atkarībā no dokumenta veida un tā, vai ir zināms adresāts un adresāta atrašanās vieta. Šajā gadījumā Civilprocesa likumā nodalīta parasta izsniegšana, personiska izsniegšana un izsniegšana, izvietojot informāciju uz tiesas ziņojumu dēļa. Lielāko daļu dokumentu tiesas izsniedz pa pastu vai nu ar ierakstītām vēstulēm (parasta izsniegšana), vai oficiālām vēstulēm (personiska izsniegšana).

Ja tiek veikta parastā izsniegšana, tiesa izsniedz dokumentu uzturēšanās vietā, reģistrētajā birojā (komercdarbības vietā), darba vietā vai jebkur, kur adresāts sastopams. Kā norādīts 2. punktā, tiesa izmanto personisku izsniegšanu, ja šāda veida izsniegšanas forma ir paredzēta likumā (piem., attiecībā uz spriedumu) vai to norīkojis tiesnesis vai tiesas priekšsēdētājs (parasti attiecībā uz pavēstēm, u.c.).

Ja izsniegšana notiek, izvietojot informāciju uz tiesas ziņojumu dēļa, dokumentu uzskata par izsniegtu piecpadsmitajā dienā pēc izvietojšanas. Civilprocesa likumā tiesai noteikts pienākums veikt izsniegšanu, izvietojot informāciju uz sava ziņojumu dēļa mantošanas procesos, ja tie saistīti ar uzaicinājumu kreditoriem pieteikt savus prasījumus noteiktā termiņā (175.n pants) vai rīkojumu par mantojuma sadali (175.t panta 2. daļa), vai ja ģpašums jānogādā uz citu valsti (175.z panta 2. daļa), un procesos par drošu glabāšanu, ja tie saistīti ar rīkojumu par drošas glabāšanas priekšmeta kā bezmantnieka mantas nodošanu valstij (185.g panta 1. daļa), kā arī procesos par parāda instrumentu dzēšanu, ja tie saistīti ar rīkojumu, kurā ir pavēste to turētajam pieteikties tiesā un iesniegt parāda instrumentu vai iesniegt iebildumus (185.m panta 2. daļa), un gadījumos, kad vēstule ar lēmumu par ierosinājumu par pagaidu nolēmuma pieņemšanu saskaņā ar 76. panta 1. daļas g) punktu tiek atgriezta no adreses, ko norādījusi procesa puse, kas izlikta no kopīgās uzturēšanās vietas.

Alternatīvas metodes, kas nav izsniegšana aizstājējam

Civilprocesa likumā noteiktas arī ģpašas ārkārtas metodes dokumentu izsniegšanai fiziskām personām, proti:

1. Dokumentu izsniegšana, ievietojot tos lietas materiālos saskaņā ar 48. panta 4. daļu

Ja fiziskai personai (kas nav individuālais komersants) dokumentu nevar izsniegt šīs personas pastāvīgās vai pagaidu dzīvesvietas adresē un nav iespējams noteikt, kur šī persona varētu pieņemt dokumentus, kā arī šo personu nevar pārstāvēt iecelts aizbildnis, tiesa rīkojumā lemj, ka dokumenti, kas adresēti šai personai, izsniedzami, ievietojot tos lietas materiālos; visiem norādītajiem iemesliem jābūt spēkā visu procesa laiku (tiesa pēc savas iniciatīvas var atcelt šo rīkojumu par izsniegšanu, ievietojot lietas materiālos). Rīkojums tiek izvietots uz tiesas ziņojumu dēļa līdz galīgai procesa noslēgšanai. Dokumentus, kas tiek izsniegti, ievietojot tos lietas materiālos, uzskata par izsniegtiem, kad ir pagājušas septiņas dienas kopš to sastādīšanas.

2. Dokumentu izsniegšana, nododot tos tiesai saskaņā ar 49. panta 3. daļu

Tiesai ir pienākums (parasti uzsākot procesu) informēt procesa puses par iespējām:

- lūgt, lai dokumenti tiktu izsniegti pēc adreses kādā Slovēķijas Republikas pilsētā, kas atšķiras no adreses, kas norādīta kā puses pastāvīgā vai pagaidu dzīvesvieta;

- iecelt pārstāvi dokumentu izsniegšanai;

- nodot dokumentus tiesai, kas ir līdzvērtīgi dokumentu izsniegšanai, ja personiski izsniedzami dokumenti tiek atgriezti no vietas, ko puse norādīja kā vietu izsniegšanai, vai no puses uzturēšanās vietas, kas norādīta Slovēķijas Republikas ledzīvotāju reģistrā, vai no ieceltā izsniegšanas pārstāvja.

Ja pēc šīs informācijas likumīgas izsniegšanas (izsniegšana aizstājējam ir aizliegta; rakstiska informācija jāizsniedz personiski), personiski izsniedzami dokumenti tiek atgriezti kā nepiegādāti no norādītās vietas vai ieceltā pārstāvja, tiesa var nodot visus turpmākos dokumentus tiesā, kas ir līdzvērtīgi izsniegšanai, izņemot dokumentus, attiecībā uz kuriem aizliegta izsniegšana aizstājējam. Lai aizsargātu šādu pusi, likumā noteikta prasība tiesai nosūtīt šai pusei katra dokumenta dublikātu kopā ar paziņojumu, ka dokumentu uzskata par izsniegtu, nododot to tiesā, kas ir līdzvērtīgi izsniegšanai, septītajā dienā pēc tā

nosūtīšanas. Šo procedūru var izmantot arī tad, ja personiski izsniedzamus dokumentus atgriež no personas pastāvīgās vai pagaidu dzīvesvietas, kas norādīta Slovākijas Republikas Iedzīvotāju reģistrā; taču praksē šo procedūru izmanto reti, ņemot vērā risku, ka pusei tiks liegta iespēja uz aizstāvību lietā – izmantojot šo izsniegšanas metodi, no juridiskā viedokļa nav svarīgi, vai puse dzīvo šajā adresē vai izmantoja to dokumentu izsniegšanai, un ja šī izsniegšanas metode tiek izmantota, var būt strīdīgs jautājums par to, vai nolūkā nodrošināt, ka tiek aizsargātas personas tiesības saņemt informāciju par procesa norisi, situācijā, kad dokumenti tiek atgriezti, nebūtu bijis piemērotāk izmantot izsniegšanu aizstājējam (attiecībā uz kuru jautājums par to, vai adresāts adresē dzīvoja vai izmantoja to dokumentu izsniegšanai, ir nozīmīgs). Kopumā šis izsniegšanas veids ir iespējams attiecībā uz fiziskām personām, kas nav individuālie komersanti; tās nevar būt personas, kas izcieš cietumsodu vai ir apcietinātas, vai personas, kas ievietotas iestādēs aprūpei institucionālos un aizsardzības nolūkos. Tas ir aizliegts arī attiecībā uz personām, kas bauda diplomātiskās privilēģijas vai imunitāti, vai citām personām, kas atrodas šo personu uzturēšanās vietā vai kam dokumenti jāizsniedz ēkā vai telpā, kas aizsargāta ar diplomātisko imunitāti.

6 Vai civilajā tiesvedībā ir pieļaujama elektroniska dokumentu izsniegšana (tiesas vai ārpustiesas dokumentu izsniegšana, izmantojot attālinātas elektroniskās saziņas līdzekļus, piemēram, e-pastu, drošas interneta lietotnes, faksu, Tsziņas utt.)? Ja jā, kāda veida tiesvedībās šāda metode ir paredzēta? Vai ir kādi ierobežojumi šādas dokumentu izsniegšanas metodes izmantojamībai/pieejamībai, atkarībā no tā, kas ir adresāts (juridiskas profesijas pārstāvis, juridiska persona, uzņēmums vai cita veida uzņēmējs utt.)?

Tiesa var arī izsniegt dokumentus elektroniski, ja to lūdz puse, kurai jāinformē tiesa par adresi elektroniskai dokumentu nosūtīšanai. Dokumentu uzskata par izsniegtu piektajā dienā pēc tā nosūtīšanas, pat ja adresāts to nav izlasījis. Šāda izsniegšana ir aizliegta attiecībā uz tiesas lēmumiem, pavēstēm, pieteikuma paziņojumiem un liecinieku pavēstēm, kā arī dokumentiem, kas tiek izsniegti personiski. Tāpēc šīs metodes izmantošanu neierobežo procesa veids vai iespējamie adresāti, bet gan izsniedzamo dokumentu veids.

Likumā arī pusēm atļauts iesniegt iesniegumus tiesai elektroniski, apstiprinot ar elektronisku parakstu (Likums Nr. 215/ 2002 par elektroniskiem parakstiem, ar ko groza konkrētus likumus, ar grozījumiem), kas ticami identificē personu, kura izveidojusi šo garantēto elektronisko parakstu. Ja tiesvedība iesaistītās puses izmanto šo metodi dokumentu iesniegšanai tiesai, par to ir noteikta maksa (0,10 eiro par katru lapu, vismaz desmit eiro par tiesvedības sākšanas pieteikumu un tā pielikumiem, un vismaz trīs eiro par citiem iesniegumiem ar pielikumiem).

7 "Alternatīvā" izsniegšana

7.1 Vai šīs dalībvalsts tiesību aktos ir paredzētas citas izsniegšanas metodes gadījumos, kad nav bijis iespējams izsniegt dokumentus adresātam (piemēram, paziņojums uz mājas adresi, tiesu izpildītājam, izmantojot pasta pakalpojumus vai publicējot sludinājumu)?

Kā norādīts 5. punktā, tiesa izmanto izsniegšanu, izvietojot informāciju uz sava ziņojuma dēļa, ja tas noteikts likumā un tiesai nav zināmas procesa puses vai to atrašanās vieta. Šādā gadījumā dokumentu uzskata par izsniegtu piecpadsmitajā dienā pēc izvietojuma.

Dokumentu, ko izsniedz parastajā kārtībā, izsniegšana aizstājējam

Ja adresāts nav bijis sastopams uzturēšanās vietā, reģistrētajā birojā (komercdarbības vietā), darba vietā vai citā vietā, neraugoties uz to, ka pastāvīgi uzturas šajā adresē vai izmanto to dokumentu izsniegšanai, dokumentu var izsniegt citai pilngadīgai personai, kas dzīvo tajā pašā dzīvoklī vai mājā, vai strādā tajā pašā darba vietā, ar nosacījumu, ka šī persona vēlas nodrošināt, lai dokuments tiktu nodots tālāk, un tai nav konfliktējošu interešu lietā, uz ko attiecas dokuments. Ja dokumentu šādā veidā izsniegt nevar, to nodod pasta nodaļā vai pašvaldības iestādē, un adresātu atbilstošā veidā uzaicina dokumentu izņemt. Dokumentu uzskata par izsniegtu dienā, kad tas atgriezts tiesai, pat ja adresāts par to nav informēts.

Dokumentu, ko izsniedz personiski, izsniegšana aizstājējam

Dokumentu, kas jāizsniedz personiski, nevar izsniegt citai personai nolūkā nodot to adresātam. Ja dokumenta adresāts nav sastopams, neraugoties uz to, ka pastāvīgi uzturas šajā adresē vai izmanto to dokumentu izsniegšanai, par izsniegšanu atbildīgā persona atbilstošā veidā informē adresātu, ka par izsniegšanu atbildīgā persona atgriezīsies, lai vēlreiz izsniegtu dokumentu paziņojumā norādītajā laikā un datumā. Ja arī atkārtotais dokumenta izsniegšanas mēģinājums ir nesekmīgs, par izsniegšanu atbildīgā persona nodod dokumentu pasta nodaļā vai pašvaldības iestādē un atbilstošā veidā informē par to adresātu. Ja adresāts neizņem dokumentu, kamēr tas ir deponēts, to uzskata par izsniegtu dienā, kad tas atgriezts tiesai, pat ja adresāts par to nav informēts.

Priekšnoteikums, lai izsniegšana aizstājējam būtu spēkā, ir tāds, ka adresātam šajā adresē ir pastāvīgi jāuzturas vai tā jāizmanto dokumentu izsniegšanai; tas jāsaprot kā situācija, kurā adresātam ir iespēja pieņemt piegādāto dokumenta tūlīt pēc tam, kad veikta izsniegšana aizstājējam. Nevar uzskatīt, ka adresāts adresē pastāvīgi uzturas vai izmanto to dokumentu izsniegšanai, ja

adresāts atrodas ilgstošā prombūtnē no dokumentu izsniegšanai norādītās adreses, vai pat pagaidu, īstermiņa dzīvesvietā ārpus uzturēšanās vietas, piem., atvaļinājumā, komandējumā, u.c.

Civilprocesa likumā noteikts īpašs tiesiskais režīms dokumentu izsniegšanai juridiskām personām un fiziskām personām, kas ir individuālie komersanti, kuriem ir noteikta stingra atbildība par adresi, kas reģistrēta īpašā reģistrā: šajā gadījumā nav būtiski, vai adresāts pastāvīgi uzturējās šajā adresē vai izmantoja to dokumentu izsniegšanai izsniegšanas brīdī. Ja juridiskai personai dokumentu nevar izsniegt adresē, kas norādīta kā šīs juridiskās personas reģistrētais birojs Komercreģistrā (*Obchodný register*) vai citā reģistrā, kurā persona ir iekļauta, un tiesai nav zināma cita adrese, dokumentu uzskata par izsniegtu trīs dienas pēc tam, kad neizsniegtais dokuments atgriezts tiesai, pat ja adresāts par to nav informēts. Tiesa attiecina šo pašu tiesisko regulējumu uz fiziskām personām, kas ir individuālie komersanti, kuriem tā izsniedz dokumentus adresē, kas norādīta kā to komercdarbības vieta Komercreģistrā vai citā reģistrā (visbiežāk Tirdzniecības reģistrā, *Živnostenský register*), kurā persona ir iekļauta.

7.2 Ja tiek izmantotas citas metodes, kad tiek uzskatīts, ka dokumenti ir izsniegti?

Skatīt atbildes uz 7.1. un 5. jautājumu - alternatīvas izsniegšanas metodes.

7.3 Ja alternatīva izsniegšanas metode nozīmē, ka dokumentus var nodot glabāšanā konkrētā vietā (piemēram, pastā), kā adresātu informē par to, ka dokumenti ir nodoti glabāšanā?

Par izsniegšanu atbildīgā persona informē adresātu, ka dokumenti nodoti pasta nodaļā vai pašvaldības iestādē, atstājot rakstisku paziņojumu adresāta (mājas) pasta kastītē.

7.4 Ja adresāts atsakās pieņemt dokumentu, kādas tam var būt sekas? Vai uzskata, ka dokumenti ir tiešām izsniegti, ja atteikums nebija likumīgs?

Ja adresāts atsakās pieņemt dokumentu bez pamatota iemesla, dokumentu uzskata par izsniegtu dienā, kad izteikts atteikums to pieņemt; par izsniegšanu atbildīgajai personai ir pienākums par to informēt adresātu. Ja izsniegšana nav veikta leģitīmi (piem., par izsniegšanu atbildīgā persona neinformēja adresātu par atteikšanās pieņemt dokumentu sekām), tai nav juridiska spēka.

8 Izsniegšana, izmantojot pasta pakalpojumus, no ārvalstīm (Dokumentu izsniegšanas regulas 14. pants)

8.1 Ja pasta pakalpojumu sniedzējs izsniedz dokumentu, kas no ārvalstīm nosūtīts adresātam šajā dalībvalstī, situācijā, kad ir nepieciešams saņemšanas apstiprinājums (Dokumentu izsniegšanas regulas 14. pants), vai pasta pakalpojumu sniedzējs piegādā dokumentu tikai adresātam, vai tas saskaņā ar valsts noteikumiem par pasta sūtījumu piegādi var piegādāt dokumentu arī citai personai tajā pašā adresē?

Ja ir nepieciešams saņemšanas apliecinājums, pasta nodaļa (*Slovenská pošta, a.s.* kā tradicionālais pasta pakalpojumu sniedzējs) piegādā vēstuli tikai tādā gadījumā, ja adresāts vai pilnvarotais saņēmējs (ja vēstuli nevar piegādāt adresātam), saņemot piegādi, uzrāda identitāti apliecinājošu dokumentu, ļauj pierakstīt identitāti apliecinājošā dokumenta numuru un apliecina saņemšanu. Pilnvarotās personas fiziskai personai adresētu dokumentu saņemšanai ir adresāta laulātais un personas, kas vecākas par 15 gadiem un dzīvo ar adresātu vienā mājāsaimniecībā vai dzīvoklī. Taču šīm personām nevar piegādāt dokumentus, kas jāizsniedz personiski.

8.2 Ņemot vērā šīs dalībvalsts noteikumus par pasta sūtījumu piegādi, kā notiek dokumentu izsniegšana no ārvalstīm saskaņā ar 14. pantu Dokumentu izsniegšanas regulā Nr. 1393/2007, ja piegādes adresē nebija sastopams nedz adresāts, nedz arī kāda cita persona, kas ir pilnvarota saņemt piegādi (ja tas ir iespējams saskaņā ar valsts tiesību aktiem par pasta sūtījumu piegādi, sk. iepriekš)?

Šādā gadījumā pastnieks atstāj adresāta (mājas) pasta kastītē rakstisku paziņojumu, ka dokuments nodots pasta nodaļā. Adresāts vai pilnvarots saņēmējs var saņemt dokumentu 18 kalendāro dienu laikā. Šo termiņu var pagarināt pēc adresāta lūguma. Ja dokuments termiņā netiek izņemts, tā piegāde kļūst neiespējama, un pasta dienests atgriež šādu dokumentu sūtītājam.

8.3 Vai pasts nogaida konkrētu laika posmu, kurā var saņemt dokumentus, pirms tos nosūta atpakaļ kā nepiegādātus? Ja atbilde ir "jā", kā adresātu informē par to, ka pasta iestādē ir pasta sūtījums, ko viņš var saņemt?

Termiņš ir 18 kalendārās dienas un var tikt pagarināts pēc adresāta lūguma. Adresāts tiek informēts ar rakstisku paziņojumu adresāta (mājas) pasta kastītē.

9 Vai pastāv kāds rakstisks apliecinājums par to, ka dokuments ir izsniegts?

Jā, saņemšanas apliecinājums, kas ir tiesas dokumenta izsniegšanas pierādījums, ir publisks dokuments. Informāciju saņemšanas apliecinājumā uzskata par patiesu, ja nav pierādījumu par pretējo. Pusei, kura apstrīd informācijas saņemšanas apliecinājumā precizitāti (argumentējot ar to, ka nav tikusi ievērota likumīgā izsniegšanas procedūra), ir pienākums sniegt tiesai pierādījumus šo apgalvojumu pamatošanai. Ja tiesa izsniedz dokumentu tiesas sēdē, par to tiek izdarīta atzīme tiesas sēdes protokolā.

10 Kas notiek gadījumos, kad kaut kādu iemeslu dēļ adresāts nesaņem dokumentus vai dokumenti nav izsniegti likumā noteiktajā kārtībā (piemēram, dokumenti tiek izsniegti trešai personai)? Vai, neskatoties uz to, dokumentu izsniegšana būs spēkā (piemēram, vai var tikt novērstas likuma normu neievērošanas sekas), vai dokumentu izsniegšana ir jāizdara no jauna?

Alternatīvās izsniegšanas iespējas skatīt 5., 7.1. un 7.4. punktā. Ja izsniegšana veikta pretlikumīgi, nepieciešams veikt jaunu dokumenta izsniegšanu. Slovēnijas tiesību aktos nav paredzēta iespēja spēkā neesošu izsniegšanu padarīt par spēkā esošu. Jebkādai tiesas dokumentu izsniegšanai, izmantojot metodi, kas nav viena no likumīgajām metodēm, nav juridiska spēka un tās rezultāta neiestājas likumā noteiktās sekas.

11 Vai personai ir jāmaksā par dokumentu izsniegšanu? Ja jā, tad cik?

Tiesas dokumentu izsniegšana ir bez maksas, izņemot gadījumus, kad tiesa pēc vienas procesa puses lūguma izsniedz tiesas dokumentus otrai pusei, izmantojot iecelta tiesu izpildītāja pakalpojumus. Radušās izmaksas un tiesu izpildītāja atlīdzību sedz puse, kas lūdza, lai izsniegšanu veic tiesu izpildītājs, un atlīdzība nevar būt atkarīga no procesa rezultātiem. Izsniegšanas izmaksas ir vienota likme 6,64 eiro par katru izsniegto tiesas dokumentu.

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lapa atjaunināta: 14/01/2019